

Szerkesztési iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Fleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 59. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 :
Negyedévre ———— 6 :
Egy óra ———— 2 :
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetés: iróddalban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Péntek, március 13.

Válság mesgyéjén.

Nagybecskerek, március 13.

(Dsk.) A politikai helyzet ellentétei annyira kiélesedtek, hogy a válság mesgyéjére vezettek az utóbbi napokban.

A személyi ellentétek kezdettek belevyülni a politikai ellenvélemények harcába mind vehemensebben.

Ez még hagyján. Törvényhozókhöz nem méltóan ugyan, de ezeket az ellentéteket ketté vágja a kard, vagy a közjük durrant pisztoly.

A parlamenti tárgyalások obstrukciós mivolta — az ellenzék kétes értékű dicsőségére — nem csak a személyi ellentétekben nyilvánul egyre fenyegetőbbben, hanem a voltaképeni közjogi állapot egyenes arcultságára.

Ez is hagyján!

Az éretlenül heccelődő elemek nem tudják, hogy épen a saját elveiken mekkora csorbát ejtenek, t. i. a parlamenti közszabadságnak, a nemzeti közakarat érvényesítésének elvén, aminek ők letéteményesiként gerájkák magukat.

A mily kevés joggal hivatkoznak ők: a kisebbség, hogy ők az igazi közakarat képviselői: épen olyan, sokkal nagyobb joggal állíthatja a szabadelvűpárt, hogy ő a nemzeti megnyilatkozásnak a kifejezője.

A higgadt, föltűnés nélkül nemzeti irányban való s esetleg áldozatok árán is előtörökve nemzeti fejlődésé

Hanem az már ugy a nemzeti ethika, mint a magyar állameszme szempontjából nem hagyható szó nélkül, hogy az ellenzéknek mindhárom árnyalata végső eszközökhöz sem áll fordulni s kifacsarván saját göthös erejének utolsó lehetőségét — az utcához fordul, hogy a mindenre éhes és mindenre képes mob féktelenkedéseivel próbálja meg vélt igazát bizonyítani.

A mob üvölt, a mob tehát jó segítség.

A mob ablakokat ver be, — a mob tehát jó tüntető.

... A mob ellensége a vagyonos osztálynak, kik nagyrészen — a Justh Gyula és társai kivételével — a szabadelvűpárthoz tartoznak — — így hát fölhasználható „a nemzeti“ követelések hangadóijául.

... De a mob egyuttal féktelen, éhes és garázda. Tör, zuz, vagyont rongál, közrendet bont, közdolgozat turbál, ha utatmódot nyitnak neki.

... Akkor a nagynépbarátok, a függetlenségi vezérférfiak, egy kegyes kezlegyintéssel leintenek a dicső népnek, hogy tovább nem mennek vele. Meg se köszönik „munkálkodását“, amit ők inscenizáltak s elmennek a Pannóniába vacsorálni. Addig a mob fosztogatja a hentesüzleteket.

Másnap aztán az országházban teleszájjal panaszojják fel az éjszakai pezsgőzéstől még mámorosan, hogy micsoda kegyetlenkedéseket vitt végbe a rendőrség a szegény, de független érzelmű népsegen! ...

Ha ez nem népholondítás, — akkor a legbecsületesebb ember az Illaván életfogytig tartó fegyházra ítélt rablógyilkos

A szociálistáknak ez egyszer igaza volt. Nem akarták odadobni magukat statisztáknak arra, hogy a hitvány népholondítás eszközeivé alacsonyodjanak s tolják a szeke- rét egy pártinak, mely mindent ki akar használni, hogy végső pártuszagait élesztgesse.

Ezért tették jól a szociálisták, hogy meghusították a párt-akarnokság kezdeményezését s a neveltségességbe fullasztották azt.

A szociálistáknak elvileg nincs igazuk, — de úgy látszik, — gyakorlatilag némelykor az van.

Uj választás Törökbecsön. A „Szegedi Híradó“ írja: Pavlovits Lyubomir képviselő elfogadta az elnökséget a Tisza-szabályozási társaságnál s legközelebb beadja lemondását a képviselőségről. Törökbecsén már megindult a mozgalom, még pedig Rohonczy Gedeon érdekében, aki Pavlovics előtt a kerületet 22 évig képviselte.

HIREK.

Tájékoztató.

A közfürdő (telefon 118. szám) mindennapi reggeli 6 órából kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déli 6 óráig délután; ugyanazon napokon este 10 óráig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délelőtt 10 óráig. A közfürdő egész nap nyitva marad.

Március 15.

A szabadság napját a katolikus egyház is kegyelettel megünnepli. A róm. kath. plébánia templomban március 15-én délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a különböző hatóságok, testületek és egyesületek.

A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamhallgatók március 15-én délután 1/4 órakor a kereskedelmi iskola dísztermében tartják március ünnepüket a következő műsorral: 1. Megnyitó beszéd: tartja dr. Végh Lajos, a tanfolyam igazgatója. 2. Kuruc nóták: a) „Rákóczy kesergő“ cimbalom-szóló. Előadja: Szücs Andor tanfolyamhallgató zenekisérettel. b) Beresényi dal. Előadja a tanfolyamhallgatók zenekara. 3. Erős hit, Abrányi Emiltől. Szavalja: Ardeleán Pantaleon tanf.-hallgató. 4. Talpra magyar. Éneklő: a hallgatók énekkara. 5. Március 15-ének méltatása. Felolvasás. Ista Ardeleán Pantaleon tanf.-hallgató, felolvassa Zsolnay Dénes tanf.-hallgató. 6. „Emlékezzetek meg a régiokről“. Szavalt: ista és előadja Bereczelly György tanf.-hallgató. 7. „Rákóczy induló“. Előadja a tanfolyamhallgatók zenekara. Ugyazent, mint az éneket Rippka Imre karnagy vezeti.

A nagybecskereki központi állami elemi népiskola tanstestülete és növendékei március hó 15-én délelőtt részt vesznek az istentiszteleten, ahonnan az iskolaépület 1-ső emelet 7. számú tantermébe vonulnak, ahol 9 órakor ünnepély lesz a következő sorrenddel: 1. „Himnusz“, éneklők a tanulók. 2. Petőfi Sándor „Talpra magyar“, szavalja Lecker János IV. o. tanuló. 3. Alkalmi beszéd, tartja az igazgató. 4. Eszényi Sándor „Március 15.“, szavalják: Rédi Jenő, Grób Ferenc, Szöllőssy Béla, Ormay Lajos és Feimer József IV. B) osztályu tanulók. 5. Tóth Kálmán „Kik voltak a honvédek“, szavalják: Baráczius József és Battányi László IV. A) o. tanulók. 6. Tóth Kálmán: „Előre“, szavalja Parisics Zoltán IV. A) o. tanuló. 7. „Szózat“, éneklők a tanulók.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A márciusi napok költészetéről.

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Ista: Kun József Jenő.

Valamely mélyreható mozgalomnak nagy-szabásu, gyökeres átalakulásnak, főleg pedig valamely szabadságharcnak nincs szüksége alkalmilag megírt dithyrambokra, mivel maga is, mikor már hatalomra tett szert és óriási dimenziókat ölt — a legnemesebb költészetből és költői ihlettől van áthatva.

Tépjük ki másfél évig tartott dicsőséges emlékeztető szabadságharcunk irodalmának korszorujából a legszebb nefelejtset, a halhatatlan „Márciusi napok“ költészetét és tegyük vizsgálódásunk tárgyává.

Vajjon kik voltak ama nemes dicső és héroszi alakok, kik előidézték a márciusi napokat és velük karöltve a világtörténelemben páratlanul álló harcot, mely szabadságunk teremtője, szülője volt?

A költészet muzsája állott a bölésőnél, örökös szellem gyanánt.

Felfoghatlan, leírhatatlan eme költészetnek hatása és hatalma. Nem is csoda, hiszen valami szent láz és ihlet sugalta. Hangján milliók szive dobbant, milliók lelke hangolt.

Fiatal, ihlettől megszállott írók phalanja s egy csomó deák volt az, mely titkon, majd nyíltan készítette a nagy eszmék terjedésének útját.

A történeti nevezetességű Pilvax kávéház füstös helyiségeiben gyűltek össze a tettvágyó

ifjak s fantáziájukban megalkották az önálló, független Magyarország jövőndő, ragyogó képét.

A Pilvax kávéházban hangzott el először Petőfinék riadója.

Talpra magyar, hi a haza,
Itt az idő, most, vagy soha
Rabok legyünk vagy szabadok,
Ez a kérdés választatok.
A magyarok Istenére
Esküszünk!
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

Szava meggyújtotta az ifjak szívében élő hon-szeretet lángját, hangja élesztette az elmékben forrongó tüzet.

Ennek a dalnak nem szabad elveszni. Mert ami százezer és millió kebelben él, lángol, kell hogy egy egész nemzetnek hő imájává legyen.

De hogy eszközöltessék ez?

A sajtót a cenzura agyarkodó, gyanakvó szemei tarják bilinesben.

Szabadítsuk fel a sajtót!

Mi haborog? Mily zaj, mily lárma, mily zsi-bongás Pestnek kihalt, árva utcáin. Ime, a nemzetnek lelke, az arany ifjuság, kulesot keres, kulesot, mely a rég óhajtott szabadság honába teszi lehetővé a belépést. Ami a hon-szeremtől ittas ifjuság agyában megfogamzott, azt rövid idő lefolyása alatt százezrek valósítják meg. Megszületik a sajtószabadság.

Négy ifju:

Petőfi, Jókai, Vasváry és Buljovszky elhagyta békés otthonát. A föltett szándék borderejével számolva, az elhatározás következményeivel eltelve, vakmerően szállt e négy félisten a főváros utcáira, mintha keblük a legerősebb acéllal volna vértveze.

Jókai kezében tartotta a nemzetnek írásba foglalt akaratát, a 12 kívánságot, melyek élén ott ragyogott a három jelszó: „Szabadság, egyenlőség, testvériség“.

Petőfi, a magyarok Tyrtusa pedig egy isteni kinyilatkoztatást, egy mennyei szózatot rejtett szívében, melyet génusza sugalt.

Együtt haladt a négy ihletett ifju, mignem ama térre érkezett, hol a királyi bard, Petőfi kimondta a felszabadító szavakat:

Talpra magyar, hi a haza,
Itt az idő, most, vagy soha!

E pillanatban az inspiráció dicsőfénye övezte őt körül. Ajkának minden lehete langhullámmá vált s csengő-zengő hangként visszhangzott, át-tört s átnyomult a falakon, míg végre az aether birodalmában dithyrambként esendült el. A bard nevével szólította a nemzetet s az nem jött, de százával, ezrével rohan feleje s mint egy ember állt előtte. S midőn ajkáról elhangzott az „esküszünk“, az egész nemzet tett fogadalmat az isten színe előtt, esküvel bizonyítván, erősítvén azt, hogy a szabadság mellett fog mindég állást foglalni. A lelkesedés mámorában főrendek, költő-nemesek lemondanak örökölt kiváltságokról, el-jogaikról, csupán azért, hogy a hon minden fia egyenlő és egyforma legyen.

A szolgáltság kenyerét evő jobblágyás, midőn eme nagylelkű tettről értesült, alig hitt füleinek s a szent illetség magasztos érzésétől áthatottan borult a földre, szenvedélyesen megcsókolta a haza vérel szentelt talaját. Csak most éri százados elnyomatás után, hogy ő is édes fia a hazának. A főurakat, a nemességet pedig ama gondolat teszi elégedetté, boldoggá, hogy immar

A „Hivatalos Melléklet“ 47-ik számával.

Az Eötvös-utcai áll. elemi iskolában szintén megünneplik március 15-ikét. Az ünnepély a róm. kath. templomban tartandó isteni tisztelet után lesz a következő sorrenddel: 1. Himnusz. Énekl. a tanuló-ifjúság. 2. „Nemzeti dal“ Petőfi Sándortól, szavalja Lewin Sándor IV. o. t. 3. „Márciusi ibolyák“ Feleki S-tól, szavalja Kolos Fülöp III. o. t. 4. Ünnepi beszéd, tartja Bányai Jakab igazgató. 5. „A magyarok istene“ Lamperth G-tól, szavalja Tanka József III. o. t. 6. „A haza“ Pósa L-tól, szavalja Oroszi Miklós IV. o. t. 7. „Szózat“ Énekl. a tanuló-ifjúság.

A felső-muzslyai ifjúsági egyesület és a gazdakör a következő sorrenddel tartja meg március ünnepének nagy napját a község ház előtt: 1. „Ünnepi megnyitó“, mondja Szegfű Gy. Lajos áll. tanító, ifjúsági egyesület igazgató. 2. „Himnusz“, énekl. az ifjúsági egyesület. 3. „Március 15.“ Inzéditől, szavalja Somoray János ifjúsági egyesületi tag. 4. „Ünnepi beszéd“, mondja Bódo Sándor, a gazdakör elnöke. 5. „Tavaszi elmúlt“, énekl. az ifjúsági egyesület. 6. „Nemzeti dal“ Petőfitől, szavalja Fekete András ifjúsági egyesületi tag. 7. „Kossuth nóta“, énekl. az ifjúsági egyesület. 8. „Március idusa“, Nagy Lászlótól, szavalja Borbély Pál ifjúsági egyesületi tag. 9. „Zárszó“, mondja a felső-muzslyai gazdakör titkára. 10. „Szózat“, énekl. az ifjúsági egyesület. énekkara.

A „Zichyfalvai Magyar Olvasókör“ március hó 15-én a saját helyiségében este fél 8 órakor szintén lelkes ünnepélyt rendez, melynek sorrendje a következő: 1. „Himnusz“, zenekísérettel énekl. a dalegylet. 2. „Elnöki megnyitó“, tartja Wosching J. György. 3. „Alkalmi felolvasás“ (magyar), tartja Stada ch Gy. 4. „Nemzeti zászló“, zenekísérettel, énekl. a dalegylet. 5. „Alkalmi felolvasás“ (német), tartja Wosching J. György. 6. „Erdélyben“, szavalja Jászberényi Róbert. 7. „Szózat“, zenekísérettel, énekl. a dalegylet.

Tanácsülés. Tegnap délután 1/4 órakor a városházán dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tanácsülés volt, melyen részt vettek: Strósz Béla főjegyző, dr. Végh Lajos főügyész, dr. Weiserschan József főorvos, Pánics Dániel, Stefanovits János és Halmos József tanácsosok, Hausladen Mátyás főszámvevő és Rehák Béla jegyző. A tanácsülésben hozott fontosabb határozatokat híreink sorában közöljük.

Kinevezések a vármegyénél. A vármegye főispánja Szentiványi Ferenc nagybecskereki lakost megyei alelváltórássá, Bakalovich Plátó megyei központi irnokot árvaszéki iktatóvá nevezte ki.

Miniszteri elismerés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Zaka Gyula helybeli főgimnáziumi tanárnak harminc évi buzgó és eredményteljes működéséért elismerését és köszönetét nyilvánította a tankerületi főigazgató-ság által, melyet ma az igazgató az érdemekben dus, de gyöngélgelkedő tanárnak hivatalból kézbesített.

nekik is van részük a derék magyar jobbágy-nép szabadságában.

Joggal mondhatta a költő:

Nagyapánk és apánk
Mig egy század elhaladt
Nem tevének annyit, mint mink
Huszonnégy óra alatt.

A „Talpra magyar“ példányait százazrek vásárolják. Boldog a hon minden gyermeke, örömtől reszket minden.

A szülők gyermekeikkel tanítatják, szavalatják el a dalt, melynek hangja a felhők által esőként bérceit, a mély völgyeket, a nagy síkságot szerte széjjel bejárja, megrazat minden lelket s a felhőt szív is újra feldobog.

A szívek esordultig telvélk érzéssel, hazafias lével s lánggal. Nem sugor másról fuvallat a leveleknek, nem szól másról patak a virágnak, nem zizeg egyebet erdő a mezőnek, mint következőt, mit a népdal is szárnyra vesz:

A legelső szabad tavasz virágzik.
A szabad föld legelőször most ázik.
Szabad ország, szabad ember, oh mily szép,
Mint a magyar, félvilágon nincs oly szép.

A márciusi napok emléke az idők vasfogán kifogó érenél tartósabban forrt egybe Petőfi nevével. Lángbetűkkel jegyzi fel naplójában az emlékezetes napot.

„Március 15-ike, 1848. Ha tudnám, hogy a hazának nem lesz rám szüksége, szívembe mártanám kardomat, s írnam le haldokolva piros véremmel e szavakat, hogy itt álljanak a piros betűk, mint a szabadság hajnalugara. Ma született a magyar szabadság, mert ma esett le a sajtóról a bilincs. Vagy van olyan egységű, ki azt képzelje, hogy szabad sajtó nélkül lehet bármely nemzetnek szabadsága? Üdvözölgy születésed napján magyar szabadság! Először is én üdvözöl-

— **Szegedi nők a királynál.** A király, mint Budapestről jelentik, a tegnapi általános kihallgatás során egy asszonyküldöttséget is fogadott: a Szegedi Kisdudóv- és Jótékony Nőegyesület küldöttségét, mely azzal a kérelemmel járult a király elé, hogy a város egyik külső részében levő, ugynevezett Móra-óvoda szervezésére és fenntartására ő Felsője a jótékony államsorsjáték jövedelméből 10.000 koronát engedélyeztesse a küldöttséget dr. Lázár György, Szeged város első kerületének országgyűlési képviselője vezette. Tagjai voltak a deputációnak; Polgár Lászlóné elnök, Kémény Nándorné al-elnök, Szmolány Nándorné, Szekerke Lajosné, Aigner Nándorné, Meskó Antalné, Heeger Gyuláné, Rohr Jakabné, Vészits Lajosné választmányi tagok és Szmolány Nándor titkár. A király szívesen látta a küldötteket és elmondotta, hogy nagyon melegen érdekli Szeged iránt, 1883-ban lent járt a városban, látta Szeged derék népét és akkor, úgy emlékszik, meglátogatta a rókusai kisdudóvot is. Rajta lesz, hogy ez a kérelem teljesedjék, mert kiválóan érdemes célt szolgál.

— **A nép gyermekeinek nevelése, tanítása** — jegyezte meg ezután a felség — mindnyájunknak kedves kötelességünk.

— **Eljegyzés.** Eisenstädter Béla, a helybeli Eisenstädter nagykereskedő cég főnökének Eisenstädter Ignácnak fia jegyet váltott Falkenheim Mihály budapesti gabonagyáros leányával Zsenni kisasszonnyal.

— **Lakások az óvodában.** A városi építési bizottság az óvodaépületek megtekintésekor a Boldogasszony-utcai óvodában számos rendellenességnek jött a nyomára. Dr. Perisics Zoltán polgármester a többek között azt tapasztalta, hogy a tisztán óvodai célokra berendezett épület több helyisége lakásokká van berendezve, amelyekben több család lakik s ezek részint lakbért fizetnek, részint pedig más ellenszolgáltatást nyújtanak Kiss Sarolta óvónőnek. A polgármester kérdőre is vonta ezé a óvónőt, aki különböző mentséget hozott föl, amiket azonban figyelembe venni nem lehet. A városi tanács a tegnapi ülésén elhatározta, hogy az óvodában lakó idegen családokat a legrövidebb idő alatt kiköltözteti, Kiss óvónő ellen pedig a tanács panaszt emel a tanfelügyelőnél.

— **Adomány a városi szegényalaprak.** A torontálmezei takaré- és hitelbank legutóbbi adományai között Nagybecskerek város szegényalaprak javára 200 koronát adományozott. A tanács a tegnapi ülésén elhatározta, hogy a közgyűlésen javasolni fogja, hogy a város képviselő-testülete jegyzőkönyvileg fejezze ki köszönetét a nemeslelkű adományért.

— **Egészség és tisztaság.** Dr. Weiserschan József v. főorvos tegnapi részletes jelentést terjesztett a tanács elé, melyben erősen kikelt azok ellen a tisztátalanságok ellen, melyek a városban lépésnyomon észlelhetők. A többek között panasolja, hogy a szemetes-kocsik, melyek a városon végighaladnak, a piszkot és szemetet az utcákon mindenfelé elhullatják, úgy, hogy a felreesebb utcákon valóságos szemétdombok képződnek. Az elhullatott szemét azután ott rothad el az utca közepén s bűzével a levegőt

megfertőzteti. Jelentésében megemlékezik a mélykutakról is, melyeket a város az utóbbi időben ásított s kijelenti, hogy mióta a város lakossága ezeknek a kutaknak vizét használja ivóvizül, a tifusz és más gyomorbetegségek száma tetemesen csökkent. Ebből kifolyólag kéri a városi tanácsot, hogy intézkedjék aziránt, hogy a már meglévő mélykutakon kívül még néhány mélykutat assanak s hogy a közönségnek könnyebben módjában legyen a sok esetben egészségtelen folyóvíz helyett egészséges kutvizhez jutni. Megemlíti továbbá a főorvos, hogy nyáron az utcasöpörések alkalmával az utcákat sokszor nem öntözik föl s így az utcasöpörök olyan port csapnak, amely határozottan ártalmára van a járókelők egészségének. Végül fűhozza, hogy több nyilvános egyetnél s iskolánál, mint például a szerb egyházi elemi iskolánál s a szerb olvasókörnél levő félreeső helyek rothetetes piszkosak. Ezek s több más a közegészségre káros dolog felsorolása után a főorvos kéri a városi tanácsot, hogy a lehető legrövidebb idő alatt intézkedjék a tisztátalanságok ellen. A városi tanács a főorvos előterjesztése alapján elhatározta, hogy a szemetes-kocsik számát szaporítani fogja s gondoskodni fog egy, a várostól távolabb eső alkalmas földterületről, a hová az összesöpört szemetet lerakhassák. Elhatározta továbbá a tanács, hogy a fennálló szabályrendelet értelmében a rendőrségnek kötelességévé fogja tenni, hogy a város tisztaságára szigoruan felügyeljen, különben megtorló lépéseket tesz a rendőrség ellen. Meghagyta a tanács a városgazdának, hogy gondoskodjék három alkalmas szemetes-kocsiról, a szerb-egyházi elemi iskolánál és a szerb olvasókörnél tapasztalt tisztátalansággal szemben pedig a tanács úgy intézkedik, hogy felszólítja az iskolaszéket, a mellékhelyiségeknek 8 nap alatt való kitisztítására s ha felszólításának nem tesz eleget, úgy hivatalos uton fogja a helyiségek tisztántartására szorítani.

— **Halálozás.** Messinger József kereskedő, a nagyikindai Messinger József és fiai cég megalapítója, 72 éves korában meghalt Nagyikindán. Az elhunytat tegnap temették el nagy részvét mellett.

— **A vak gyermekekért.** Kolozsvár város tanácsa átiratot intézett Nagybecskerek város polgármesteréhez, amelyben értesíti a polgármestert, hogy a kolozsvári vakok intézete ez év szeptember havában meg fog nyitni s egyben kéri, hogy Nagybecskerek város területén levő 4-től 16 éves korban levő vak fiu- és leánygyermekeket irassa össze, a lajstromot pedig küldje meg Kolozsvár város tanácsának. A kolozsvári városi tanács azonban értesíti a polgármestert, hogy a mennyiben egyik vagy másik vak gyermek szülői vagy gyámjai, a gyermeknek az intézetben való felvétele iránt folyamodni akarnának, eziránti kérvényüket a vakok intézetének felügyelő-bizottságához, Kolozsvárra nyújtsák be. A kérvényeknek miként való felszereléséről a városi főjegyzői hivatal készséggel ad felvilágosítást.

Az ő világról lemondó szíve egy óriási lángoszloppá lesz, amely tüzes szavakban dob és tőrök a zsarnok után. Azt lehetők, hogy az őserdők lakóját hallanók, kit bilincsek fenyegetnek.

„Riadó“-jával, mely a „Talpra magyar“ mellett szabadságharcunk legszenvedélyesebb dala, kiváló hatást gyakorolt. A bitorlókat taposó dühe féktelenül tombol:

Nem kell zsarnok nekünk, csatára magyarok,
Fejére vész-halál, ki reánk agyargoz,
Ki rabbilincseket s igát kohol nekünk,
Mi sárga-fekete lelkébe tört vorinok,
Riad a harci sip, riad magyar, riad.

Többi között Sárosy Gyulát, az aradi váltótörvényszék szerény biráját kell még felemlítenem, ki rendesen poros aktái mellett ült, s többnyire szerelmi költeményeket írt. Ki hitte volna — mondja Vadnai Károly — egy évvel előbb, hogy éppen ez a vidám természet fujja meg az „Arany trombita“-t, az időszak leghoszabb, leglázasabb verses krónikáját, melyből lángnyelvek s acélhangok áradtak.

Bevezető soraiban rajzolja a hangulatot, mely a költeményt sugallta:

Vérem, Magyarok! nagy idöket élünk,
Trombitahangokon s ágyukkal beszélünk;
Magyarország felett meggyült a zémankó,
Majd annyi a bajunk, mint a bími bankó
Északon, keleten, nyugaton és délen,
Mindennél ellenség van a határszálen.

Ezekben adtam számot — mennyire kiszabott téren lehetett — a márciusi napok költészetéről.

Kétségtelenül részletesebb fejtegetést is lehetett volna írni, de törekvésem inkább az volt, hogy csupán a márciusi idusának történetéhez fűződő költészetnek nyújtsam mozaikszerű vázlatát.

lek oly magas örömmel, mint a milyen mély volt fájdalom, mikor nélkülöztünk tégedet. Oh szabadságunk édes, kedves ujszülötte, légy hosszú életű e földön, élj addig, míg egy magyar, ha nemzetünk utolsó fia meghal, borulj rá szemfedő gyanánt . . . S ha előbb jön rád a halál, rántsd magaddal sírodba az egész nemzetet, mert tovább élni nélküled gyálatat lesz, veled halni pedig dicsőség!

Petőfi közkatoná volt, ki előtt tábornokok fedetlen fővel állottak, mert ő úgy harsogott, mint a háború fürgetegje, lelkesített, mint a Tyrtus lantja s kezében tartotta Jupiterként a mennydörgést és villámot: a költészetet. Egymásután kélnek lantjáról a szebbnél-szebb himnuszok indulatos, erőfesz dithirambok és lángra lobbantó dalok.

„Előre hát mind, aki költő
A néppel tűzőn vizen át!“

mondja Petőfi, hogy a nép hivatott vezéreit, a költőket, kiket az események nyomasztó sulya tétlenné tett, tevékenységre buzdítsa.

Vörösmarty, a költők fejedelme, a „Szózat“ halhatatlan költője, nem vesz buzgó, tevékeny részt a márciusi mozgalmakban, nem elég fiatal mar arra, hogy harci tárogatót ismételve és teljes tüdővel fújjon. „Csupán a sajtószabadság kivívásakor kél lantjáról a „Szabad sajtó“:

Kelj föl rabágvad köpárnáiról,
Beteg, megszibbadt gondolat;
Kiáts fel érzés, mely nyögél
Elfojtott vérző szív alatt.

Oh jöjjetek ki láncra vert rabok,
Lássátok a boldog, dicső napot,
S a honra, mely soká tört vételek
Derüt, vigaszt s áldást hozzatok.

Petőfi Géniusának velőt rázó lantja, még a kolostorok falában is lett visszhangot. Az amúgy esőndes kedélyű, szelídlelkű, szerzetesi ruhát öltött Czuczor Gergely kiugrik cellája falai közül.

A gazdasági iskola csősze. A nagybecskereki gazdasági ismétlő-iskola vezetősége tudvalevőleg gazdasági célokra egy holdnyi területet kért a városból, amit a város meg is adott. Az iskola most ujabban azzal a kéréssel fordult a városhoz, hogy az adott területhez fogadjon fel egy csőszet, aki a gazdasági kertre állandóan felügyeljen. A tanács a tegnapi ülésén a kérést elutasította, mert egy csősz tartása évenként tetemes terhet ró a városra.

Gyilkos erdőőr. Egy erdőőr gyilkos cselekedetéről kapunk hírt Űrményházáról. Haun Ferenc odaváló gazdaember ugyanis régi haragosa volt Mátyás Andráshoz, a városi erdőőrnek és sokszor megfenyegette, hogy boszút áll rajta. A múlt hétfőn késő este a haragosok a falu határában találkozott egymással s ez a találkozás persze nem folyt le simán. Szó szót követett, majd Haun revolvért rántott s ráfogta Mátyásra. Az erdőőr idejekorán észrevette a revolver villanását s mielőtt Haun löhetett volna, lekapta válláról a maga fegyverét és Haunra süttette. A lövés Haun fején talált, úgy, hogy rögtön halva esett össze. Mátyás a tett után rögtön jelentkezett a hatóságnál, amely letartóztatta. Az esetet bejelentették a nagybecskereki ügyészségnek s ez megindította a vizsgálatot.

Építési engedélyek. A tanács tegnapi ülésén a következő építési engedélyeket adta ki: Delfel Ferencnek a Mária Terézia-utcában, Brunner Antalnak a Német-utcában, Oprján Manojónak a Zsigmondfalvi-végsorban, Kugler Sándornak egy a Laudon-utcában felépítendő lakóháza, Brájer Gyulának a Magyar-utcában levő házána a kibővítésére, Herold Ferencnek pedig egy műhely felállítására.

Rejtélyes gyilkosság. Jarkovác községét most rejtélyes gyilkosság tartja izgalomban. Ismeretlen tettesek meggyilkolták Vojnovics Leposzava nevű asszonyt s azután bezárták holttestét a házhoz tartozó raktárba. Az asszony férje nem volt otthon s csak most fedezték föl a bűntényt. A házban minden rendben találtak, azonban nem találták meg az asszony ökszerőit, amelyeket ruhájába varrva hordott s valószínűleg azt elvitték a gyilkosok. 75 forint készpénzt megtaláltak nála, de azt alighanem a vizsgálat félrevezetéséül hagyták nála. A vizsgálatot Stefanovics Miklós vezette kezdetben, majd most átvette Kocsis Endre antalfalvai járásbírói albiró. A nyomozás erőlyesen folyik, de eddig még a gyilkosoknak nincs nyoma.

Az új katonai barakok. Megirtuk már, hogy a városi tanács elhatározta, hogy a kinstári erdő szélén felállított katonai barakokhoz még két új barakot fog építtetni. Az építésre a tanács pályázatot írt ki s a már megtartott árlejtés alkalmával Hoff Nándor és társai cég tette a legelőnyösebb ajánlatot s a tanács tegnapi ülésén azt határozta, hogy az említett cég ajánlatát javasolja elfogadásra a képviselőtestületnek.

Mindenki tudja, hogy a Mauthner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerü magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobb és árai igen olcsók.

Közgazdaság.

A hitelszövetkezetek országos értekezlete tegnap volt Pestvármegye székházában. A közgyűlés megnyitása után következett Poroszkay Béla előadása, a gazdasági érdekképviselet rendezéséről. Az érdekes előadás után, amelyre napunk holnapi számában részletesen visszatérünk, Majláth József gróf köszönetet mondott az előadónak.

Közgyűlések.

- Március 14. A „Kisteremiai tejszövetkezet” közgyűlése.
- Március 15. A „Zichyfalvai hitelszövetkezet” közgyűlése.
- Március 15. A „Bedra-karlovai öngyógyító szövetkezet” rendkívüli közgyűlése.
- Március 15. A „Nagybecskereki kereskedő ifjak egyetemes” közgyűlése.
- Március 15. A „Nagybecskereki kerületi betegsegélyező pénztár” közgyűlése.
- Március 16. A „Nagybecskereki bőriparosok szövetkezte” közgyűlése.

Ingtatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1903. évi március hó 6-tól 1903. évi március hó 13-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:
Molnár szül. Steyer Magdolna tulajdonát képező 1 hold 600 négyszögöl ingatlant megvette Gruits Zsiva és Zorka 1800 koronáért.
Szűts István tulajdonát képező 2036 öi. sz. házat megvette Nagy Márton 2000 koronáért.
Prvulov Másáné Jelena tulajdonát képező 1 hold 21 négyszögöl szántót megvette Magyarov Mára 600 koronáért.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyzettek a Nagybecskereken, 1903. évi március hó 13-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.70 korona
kétszeres		7.30
rozsa		6.—
árpa		5.00
zab		6.10
kukorica(uj)		4.80
repce		10.—
széna I.		2.80
II.		2.50
szalma I.		1.50
II.		1.—
burgonya 50		4.—
marhahús I.	1 kilogr.	—96
II.		—88
borjú hus		1.20
disznó hus		1.01
juh hus		—80
zsir		1.80

Vonatok érkezése és indulása
Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.
Érvényes 1902. október hó 1-től.

Érkezik:
a) A nagybecskereki pályaudvarra:
Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 34 p.
Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 52 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
Médoszló: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 22 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:
a) A nagybecskereki pályaudvarról:
Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 50 p.
Pancsovára: délelőtt 8 óra 25 p.; délután 6 óra 20 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 40 p.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.
b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 23 p.
Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 54 p.; délután 5 óra 10 p.
Bécsora: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 23 p.

TÁVIRATOK

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 13-án
— Távirati tudósítás —

Budapest, március 13.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, a melyen folytatta az ujonclétszám megállapításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. A mai ülésen Szederkényi Nándor beszélt a javaslat ellen.

A király elutazása.

Budapest, március 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A király még a jövő hét közepéig marad Budapesten és március 19-én, csütörtökön reggel Bécsbe utazik, a hová este fél 8 órakor érkezik meg.

Pénzügyi tisztviselők a bírák ellen.

Temesvár, március 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) A temesvári pénzügyigazgatóság tisztikara köriratot küldött szét az összes tisztviselőkhöz, amelyben állást foglal a bírói karnak a fizetésfelemlés dolgában indított mozgalma ellen és kéri a tisztviselőket, hogy különleges követeléseik mellőzésével hassanak oda, hogy a fizetésrendezési javaslat mielőtt törvényerőre emelkedjék.

Nagybeteg porosz királyfi.

Budapest, március 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Berlinből jelentik: Eitel Frigyes porosz herceg, a német császár ifjabbik fia, aki most bátyjával, Frigyes Vilmos német trónörökösével Afrikában utazik, a német udvarhoz érkezett értesítés szerint Kairóban súlyosan megbetegedett. A 20 éves herceg állapota aggasztó.

Drótnélküli táviró hadihajóinkon.

Budapest, március 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pólából jelentik: Az itteni kikötőben horgonyzó „Habsburg”, „Budapest” és „Wien” hadihajókon nagyban folynak a felszerelési munkálatok a drótnélküli távirózás berendezésére. Ezuttal nem a Marconi készülékkel, hanem Siemens-Halske, továbbá a Braun és Rochefort-féle készülékekkel tesznek kísérleteket. A felsze-

relés még pár napot fog igénybe venni és azután a három hadihajó előbb a nyílt tengerre, majd pedig a dalmát partok közelébe megy, hogy a drótnélküli távirózással próbát tegyen. A drótnélküli távirózásra esakis olyan tisztet alkalmaznak, akik e tanfolyamot elvégezték. Most az altisztek részére is szerveznek ilyen tanfolyamokat az egyes hajókon.

A Vezuv kitörése

Budapest, március 13. (A „Torontál” eredeti távirata.) Napolból jelentik: A Vezuv, amely tegnapelőtt kitört, folyton ijeszítő módon működik. A kráterből hatalmas lángnyelvek csapnak ki, melyek néha több száz méter magasra emelkednek. A hegy körüli több kilométernyi területen állandóan reng a föld s a föld alól erős robaj hallatszik. A tüzhányó kitörése óta a lakosság folyton a szabadban van s ott várja nagy aggodalom közben a történéndőket.

Határidő-üzlet.

Budapest, március 13. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai lözsdén az árák kisebb-nagyobb mértékben csökkentek. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.61—7.62
Buza júliusra	7.49—7.50
Buza októberre	7.49—7.51
Rozs áprilisra	6.75—6.76
Tengeri (májusra)	6.08—6.09
Tengeri (júliusra)	6.16—6.17
Zab (áprilisra)	6.07—6.09

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.*)

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Szíveskedjék alábbi nyilatkozatnak becses lapjában tért szorítani.

A „Törökkanizsa és Vidéke” folyó évi március hó 8-iki számában „Egyház és Közigazgatás” címen aláírás nélkül megjelent cikkben alóírott községi irnok személyével, nemkülönbén a községi előljáróság ténykedésével foglalkozott. Bár a t. cikkiró a titozatosság reverendájába burkolódzott, mégis reflektálunk a cikkre, mert a közlemény teliver valótlanságait megjegyzés nélkül nem hagyhatjuk.

Valótlan a t. cikkiró azon kijelentése, hogy a róm. kath. templontér kerítésén kívül az utcán álló fáknak a róm. kath. plébános részéről történt elárverezését alóírott községi irnok tiltotta be, azon egyszerű oknál fogva, mert arra utóbbinak hatalma nincs.

De feltéve azt, hogy a községi irnok a t. cikkiró által neki imputált hatalommal bírnia, legyen róla a t. cikkiró meggyőződve, hogy ez esetben a községi irnok az árverést joggal betilthatta volna s ezért egy haja szála sem görbült volna meg. Ami továbbá a cikk azon passzusát illeti, mely szerint az előljáróság tévesen értelmezte a papi járandóságot és hogy a híveket lebeszélte a fizetésről, az enyhén szólva rágalom ismérvét foglalja magában.

A téves értelmezés ellenkezőleg éppen a plébános részéről történt, amit igazol a méltóságos püspöki Hatóság vett átirata, mely a „canonica vizitáció” interpretációja tekintetében a községelőljáróság kifejtett álláspontjával egyezik, mely átirat hiteles másolata a róm. kath. plébánosnak az irattárunkban őrzött véty szerint szabályszerűen kézbesítettett, amit pedig a t. cikkiró érthetetlen okból tagadásba vonni jónak látott s hogy ezen magas püspöki átirat alapján a papi hátraleékok behajtottak.

Végül ami 15 éven alóli gyermekeknek a koresmáktól való távollatását illeti, tekintetben a község előljáróság kötelességének mindenkor megfelelt, ha csak a t. cikkiró azt az esetet nem teszi szóvá, a midőn a róm. kath. plébános egyenes beleegyezésével történt az iskolás-gyermekeknek mult hóban nyilvános tanfelügyelettel való részvétele, amely alkalomra nevezett plébános 1 koronával hozzájárult.

Mint hogy a községelőljáróság és annak tagjai szerény véleményünk szerint hatáskörükben mindekor korrektül megfelelt feladatainak, hogy mégis gáncs éri, az annak tulajdonítható, hogy akad minden községben egyén, ki mások rovására keres magának olcsó babérokot.

Tisztelettel maradtunk tekintetes Szerkesztő urnak, alázatos szolgálja

Szanádon, 1903. évi március hó 11 én.

Johannisz Karoly, községi irnok. Feimer Jakab, községi bíró.

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Torontálvármegye zombolyai járás főszolgabírájától.

1613/1903. szám.

235-3.1

Pályázati hirdetés.

Zsombolya községben üresedésben levő községi szülésznői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint szabályszerű kérvényüket erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelve hozzám folyó évi április hó 12-éig betérjeszsek, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A községi szülésznő évi fizetése 240 korona, ezenkívül minden szülésnél való közreműködésért és a gyermekágyasnak 8 napi ápolásáért jómóduaktól 4 korona, kevésbé jómóduaktól 2 korona díjat szedhet. A községi előjáróság által szegényeknek nyilvánított szülésznőknél ingyen tartozik eljárási.

Zsombolya, 1903. évi március hó 12-én.

Férís,
főszolgabíró.

5440. sz. 1903.

M. kir. államvasutak.
Üzletvezetőség Aradon.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a Gyulafehérvár állomáson létesítendő mély furatu kut furásával kapcsolatos munkákra.

A költségszámítás, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltételek Aradon a m. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában, továbbá a békés-csabai és hódmező-vásárhelyi osztálymérnökségeknél, a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi március hó 31-én déli 12 óráig kell benyújtani alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ikenként 30 fillérrel bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a gyulafehérvári mély furatu kut furási munkákra“

Ajánlatok csakis a mélyfuratu kut furásával kapcsolatos összes munkákra nyújthatók be.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903. évi március hó 30-án déli 12 óráig 200, azaz kétszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránaál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpénzről szóló letéti jegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzet árfolyam szerint számítatnak, de névértéknek felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. Távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térítvényekkel adandók fel. Az ajánlatok feletti döntés határideje a pályázati határidőtől számított két hétben állapítatik meg, a bánatpénzek visszaadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

Aradon, 1903. évi március hó 8-án.

(3-2) Az üzletvezetőség.
(Utánnomás nem díjazatik.)

13292/903. szám.

M. kir. államvasutak.

Hirdetés.

Kiegészítő díjtételek Aradtól és Nagyvárdtól keletre fekvő magyar államvasuti, helyi érdekű vasuti, valamint szamosvölgyi vasuti állomásoknak a külfölddel való forgalmában.

Az Aradtól és Nagyvárdtól keletre fekvő magyar államvasuti helyi érdekű vasuti valamint szamosvölgyi vasuti állomásoknak az északi és nyugati külfölddel való forgalmában 1903. évi évi április hó 1-jén „Kiegészítő díjtételek“ című díjszabási füzet lép életbe, melyben úgy az ott felsorolt kivételes díjszabásokba tartozó árucikkekre nézve kiegészítő díjtételek foglaltatnak.

Ezek felhasználásával a fentemlített állomásokon feladott vagy oda helyben rendelt gyors-ésteheráru küldemények közvetlen díjtételek hiányában hasonló mérsékelt alapon számoltatnak el, mintha ezen állomások a Vorarlberg, Németország, Svájc, Franciaország, Belgium vagy Hollandiával fennálló díjszabásokban közvetlen díjtételekkel volna felvéve.

Ezen füzet díjszabáselárusító hivatalunkban 50 fillér árban kapható.

Budapest, 1903. március 5.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága
a szamosvölgyi vasutak nevében is.
(Utánnomás nem díjazatik.)

1. sz. kp. ül. 1903.

231-1.1

Hirdetés.

Az országgyűlési képviselő választására jogosított polgárok 1903. évre érvényesülve bírándó névjegyzékének kiigazítása végett kiküldött összeíró küldöttség működését folyó évi március hó 16-án délután 3 órakor a városház nagytermében kezdi meg és munkáját folyó évi április hó 5-ig befejezni tartozik.

A küldöttség üléseit az említett helyen naponként délután 3-6 óráig tartja, mely ülések nyilvánosak.

Ez azzal tétetik közhírré, hogy a küldöttség előtt jogainak érvényesítése végett a választásra jogosított Nagybecskerek városi polgárok személyesen is megjelölhetnek.

Együttal felhívatnak a közhatóságok, intézetek, miszerint a választásra jogosított személyzetüknek névjegyzékét az évi fizetés, életkor és lakhely pontos kitétele mellett folyó évi március hó 20. napjáig alóli központi választmányi elnökhöz, vagy pedig közvetlenül az összeíró küldöttség elnökéhez, Végk Károly urhoz, betérjeszteni sziveskedjenek.

Kelt Nagybecskereken, 1903. évi március hó 7-én.

Dr. Perisics Zoltán,

polgármester,
mint a közp. választmány elnöke.

Rehák Béla,

v. jegyző,
mint a közp. választmány jegyzője.

2000 Stück

Chujen

hier aus Samen gezogen von 50 cm bis 2 Meter Höhe, prachtvolle Exemplare, sind wegen Platzmangel billig zu haben bei

Gligorijevitch Socza,
Spezerei- und Mehlhandlung, Gr.-Vocsterec
210-87

38.814/C. I. 903. sz.

Magy. kir. államvasutak.

Hirdetés.

Osztrák-magyar vasuti kötelek. Árucikk megnevezés módosítás.

Az osztrák-magyar vasuti kötelek II. rész 1. füzetéhez tartozó 1901. évi január 1-óta érvényes függelék 98. tétele, illetve annak az ehhez tartozó 1902. évi január hó 1-től érvényes X. pótlék 222 tétele alatt foglalt árucikk megnevezés: „réz“, folyó évi április hó 15-étől kezdődő érvényesül, az áruosztályozás R-3-a) tétel d) pontja alá tartozó ócska réz, törött és rézhulladékokra módosítottatik.

Budapest, 1903. évi március havában.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága,
a részleges vasutak nevében is.
(Utánnomás nem díjazatik.)

Nyomdász- tanulónak

jó házból való fiu
felvétetik.

Bövebbet e lap kiadóhivatalában.

27-x 23

34.266/C. III. 1903.

M. kir. államvasutak.

Hirdetés.

Menetdíj-leszállítás a Szigetvár—Kaposvári h. é. vasuton.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától nyert értesítés szerint f. évi április hó 1-től kezdve a Szigetvár—Kaposvári h. é. vasuton Szigetvár—Mozsgó—Szulimán állomások közötti forgalomban a II. szomszédos forgalmú vonalszakasz menetdíjai helyett az I. vonatszakasz menetdíjai fognak beszedetni, minek folytán

az I. osztályban 40 fillér,
a II. „ „ 30 „
a III. „ „ 20 „

lesz fizetendő.

Budapest, 1903. március hóban.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

30.263. szám

M. kir. államvasu ak.

Hirdetés.

(Magyar—német állatforgalom)

(Pótlék életbeléptetése.)

Folyó évi április hó 1-ével a fenti díjszabáshoz a III. pótlék lép hatályba. Tartalma: Bázsiás, Gáttája, Kétegyháza, Nyiregyháza, Orsova és Vác magyar állomások, Bischofswere, Cassel-Oberstadt, Leipzig Berliner-Bhf., Leipzig Magdeburg-Bhf., Leipzig Thüringer-Bhf., Lüneburg, Rummelsburg Ranger-Bhf., Stelle, Winsen a/d. Luhe és Wulfsen németországi állomások felvétele a díjszabásba élő baromfi szállítására. Hamburg-Sternsance és Rummelsburg Rangir-Bhf. felvétele a díjszabásba lovak szállítására, Frankfurt a/O., Guben és Soran állomások díjtételeinek mérséklése, végül az irányítási szabályzat kiegészítése és helyesbítések.

A pótlék ára 60 fillér. Kapható a m. kir. államvasutak igazgatóságának díjszabás-elárusító irodájában (VI. Csengery-utca 33. szám).

Budapest, 1903. március hó.

A m. kir. államvasutak igazgatósága
a többi részleges vasutak nevében is.
(Utánnomás nem díjazatik.)

4301/III. sz. 1903.

Magyar királyi államvasutak.
Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetés.

A Mitrovica állomáson megüresedett p. u. vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1903. évi szeptember hó 1-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1908. évi augusztus 31-ig. Bérletnek a következő helyi-gek becsátatnak rendelkezésére:

I—II. oszt. étterem 39 m², söntés 12 m², 2 szoba 46³, 1 cselédszoba 12³, 1 konyha 33³, 1 tálaló 18³, 1 éléskamra 9³, 1 borpincesz 30³, 1 fás- és zöldség-pince 26³, 1 padlásrés 92³, 1 gazdasági udvar.

Az egykoronás bélyeggel ellátott és „Ajánlat a m. kir. államvasutak fönt kiirt Mitrovica állomása pályaudvarán levő vendéglő üzletre“ felirattal ellátott lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönben kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi április hó 1-ével déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztálya főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200 azaz kétszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapírokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránaál 1903. évi március hó 31-én déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyztetik, hogy a vendéglő III. osztályu váró- és étterem fűtése és világításának felét a magy. kir. államvasutak viselik.

Az értékpapírok a budapesti vagy bécsi tőzsdén legutóbb jegyzett 14 nappal nem régiebb, a napi értéket meg nem haladó napi árfolyam csak 90% szerinti értékben számítatnak.

Készpénzben letett összeg után kamat nem fizetetik.

Az ajánlatban a letéti megtörténte megemlítendő ugyan, de a letétről nyert elismervény nem csatolandó.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismeri s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A fentebbi feltételtől eltérő, vagy a kifizetett határidőn túl beérkezett ajánlatok, továbbá olyan ajánlatok, melyek táviratilag tétetnek s végül olyanok, melyekre nézve az előirt bánatpénzt le nem tétetett, figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Szeged, 1903. évi március hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)